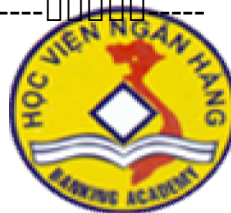

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG

-----□□□□-----

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP

Đề tài:

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG PHƯƠNG
THỨC THANH TOÁN TÍN DỤNG CHỨNG TỪ PHỤC
VỤ XUẤT NHẬP KHẨU TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG
MẠI VIỆT NAM**

Giáo viên hướng dẫn : Nguyễn Thanh Trúc

Sinh viên thực hiện : Trần Thị Tân

Mã sinh viên : 11A4010823

Lớp : TTQTA – K11

Khoa : Ngân hàng

HÀ NỘI THÁNG 6 - 2012

LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Thầy, Cô giáo Học viện Ngân Hàng đã dạy dỗ, dìu dắt em trong suốt thời gian học tập tại trường. Đặc biệt, em xin chân thành cảm ơn thầy giáo Nguyễn Thanh Trúc đã tận tình hướng dẫn giúp đỡ em hoàn thành khoá luận này.

Em cũng trân trọng cảm ơn Ban giám đốc và các anh chị tại ngân hàng TMCP Đông Á – chi nhánh Hà Nội, Sở giao dịch ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam, ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam – phòng giao dịch Giảng Võ đã tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình thực tập và lấy số liệu.

Do khả năng và thời gian có hạn, khoá luận tốt nghiệp của em khó tránh khỏi những thiếu sót. Em rất mong nhận được sự góp ý của quý thầy cô.

Em xin chân thành cảm ơn!

Sinh viên

Trần Thị Tân

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan khoá luận này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, do tôi trực tiếp làm dưới sự hướng dẫn của thầy giáo Nguyễn Thanh Trúc. Các số liệu, kết quả trong khoá luận này là trung thực, xuất phát từ thực tế ngân hàng thương mại Việt Nam.

Hà Nội, ngày 03 tháng 06 năm 2012.

Sinh viên

Trần Thị Tân

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN TÍN DỤNG CHỨNG TỪ TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	4
1.1 Khái quát về phương thức thanh toán TDCT	4
1.1.1 Định nghĩa	4
1.1.2 Các thành phần tham gia thanh toán TDCT	4
1.1.3 Quy trình thanh toán TDCT	6
1.1.4 Ưu điểm và nhược điểm của phương thức thanh toán TDCT	8
1.2 Nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng thương mại	11
1.2.1 Khái niệm chất lượng phương thức thanh toán TDCT	11
1.2.2 Sự cần thiết phải nâng cao chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK tại NHTM	12
1.2.3 Các chỉ tiêu đánh giá chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK.....	12
1.3 Các nhân tố ảnh hưởng đến nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu	17
1.3.1 Nhân tố chủ quan	17
1.3.2 Nhân tố khách quan	19
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	22
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CHẤT LƯỢNG PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN TÍN DỤNG CHỨNG TỪ PHỤC VỤ XUẤT NHẬP KHẨU TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM	23

2.1 Thực trạng chất lượng phương thức thanh toán TDCT vụ xuất nhập

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

khẩu tại Ngân hàng thương mại cổ phần Đông Á - chi nhánh Hà Nội	23
2.1.1 Khái quát về ngân hàng TMCP Đông Á – chi nhánh Hà Nội	23
2.1.2 Thực trạng chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK tại ngân hàng Đông Á – chi nhánh Hà Nội	29
2.2 Thực trạng chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam	35
2.2.1 Thanh toán L/C nhập khẩu	35
2.2.2 Thanh toán L/C xuất khẩu	37
2.2.3 Phân tích cơ cấu thanh toán L/C	39
2.3 Thực trạng chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam	40
2.3.1 Thanh toán L/C xuất khẩu	41
2.3.2 Thanh toán L/C nhập khẩu	43
2.4 Đánh giá chung chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng thương mại Việt Nam	46
2.4.1 Những kết quả đạt được	46
2.4.2 Những hạn chế, tồn tại	48
2.4.3 Nguyên nhân	50
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	54
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN TÍN DỤNG CHỨNG TỪ PHỤC VỤ XUẤT NHẬP KHẨU TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM	55
3.1 Định hướng phát triển chung cho hoạt động thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng thương mại Việt Nam	55
3.1.1 Định hướng phát triển chung của NHTM Việt Nam	55

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

3.1.2 Định hướng cho hoạt động TTQT và thanh toán TDCT	56
3.2 Giải pháp nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng thương mại Việt Nam	56
3.2.1 Đẩy mạnh hoạt động xuất nhập khẩu	57
3.2.2 Quản trị rủi ro trong phương thức thanh toán TDCT có hiệu quả	58
3.2.3 Tăng cường tài trợ xuất nhập khẩu	59
3.2.4 Đa dạng hoá các sản phẩm, dịch vụ thanh toán TDCT	61
3.2.5 Xây dựng mô hình TTQT tại NHTM Việt Nam theo chuẩn mực quốc tế	61
3.2.6 Thực hiện tốt chiến lược marketing ngân hàng	62
3.2.7 Tiếp tục hoàn thiện môi trường pháp lý	64
3.2.8 Tiếp tục bồi dưỡng nguồn nhân lực TTQT đáp ứng yêu cầu của thời kỳ hội nhập quốc tế	64
3.2.9 Tiếp tục hiện đại hoá công nghệ ngân hàng	65
3.3 Kiến nghị	66
3.3.1 Kiến nghị đối với Nhà Nước	66
3.3.2 Kiến nghị đối với NHNN	68
3.3.3 Kiến nghị đối với các doanh nghiệp XNK	69
KẾT LUẬN	71
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	73

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

BẢNG

Bảng 2.1: Kết quả hoạt động kinh doanh của ngân hàng Đông Á – chi nhánh Hà Nội 2009-2011	28
Bảng 2.2: Doanh số thanh toán phương thức tín dụng chứng từ tại ngân hàng Đông Á – chi nhánh Hà Nội	29
Bảng 2.3: Một số chỉ tiêu về thanh toán L/C tại ngân hàng Đông Á	31
Bảng 2.4: Thời gian xử lý L/C ở ngân hàng Đông Á- chi nhánh Hà Nội	32
Bảng 2.5: Số lượng khách hàng giao dịch L/C tại ngân hàng Đông Á - chi nhánh Hà Nội	33
Bảng 2.6: Tốc độ tăng trưởng lợi nhuận phương thức thanh toán tín dụng chứng từ của ngân hàng Đông Á-chi nhánh Hà Nội 2009-2011 ..	34
Bảng 2.7: Doanh số thanh toán L/C nhập khẩu	35
Bảng 2.8: Tình hình sử dụng các phương thức thanh toán quốc tế trong nhập khẩu năm 2011 tại Sở giao dịch NHNo&PTNT VN	36
Bảng 2.9: Doanh số L/C xuất khẩu tại Sở giao dịch NHNo&PTNT VN	37
Bảng 2.10: Tình hình sử dụng các phương thức TTQT trong xuất khẩu năm 2011 tại Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam	38
Bảng 2.11: Tỷ trọng thanh toán L/C xuất khẩu và L/C nhập khẩu	39
Bảng 2.12: Doanh số thanh toán L/C và TTQT tại Techcombank	40
Bảng 2.13: Doanh số thanh toán L/C XK tại Techcombank năm 2012	41
Bảng 2.14: Doanh số thanh toán L/C và thanh toán L/C xuất khẩu	42
Bảng 2.15: Doanh số thông báo L/C tại Techcombank 2009-2011	43
Bảng 2.16: Doanh số thanh toán L/C nhập khẩu tại Techcombank.....	43
Bảng 2.17: Doanh số thanh toán L/C và thanh toán L/C nhập khẩu	44
Bảng 2.18: Doanh số phát hành L/C tại Techcombank 2009-2011	45

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 2.1: Quy mô nguồn vốn tại ngân hàng Đông Á-chi nhánh Hà Nội...	25
Biểu đồ 2.2: Hoạt động tín dụng tại ngân hàng Đông Á-chi nhánh Hà Nội...	26
Biểu đồ 2.3: Kết quả hoạt động thanh toán quốc tế tại ngân hàng Đông Á- chi nhánh Hà Nội.....	27
Biểu đồ 2.4: Tình hình sử dụng các phương thức TTQT trong nhập khẩu năm 2011 tại Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam	36
Biểu đồ 2.5: Tình hình sử dụng các phương thức TTQT trong xuất khẩu năm 2011 tại Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam	38
Biểu đồ 2.6: Tỷ trọng thanh toán L/C xuất khẩu và L/C nhập khẩu tại Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam	39
Biểu đồ 2.7: Doanh số thanh toán L/C xuất khẩu tại Techcombank 2011	41
Biểu đồ 2.8: Doanh số thanh toán L/C và thanh toán L/C xuất khẩu	42
Biểu đồ 2.9: Doanh số thanh toán L/C nhập khẩu tại Techcombank 2011	44

SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Quy trình nghiệp vụ thanh toán L/C	..6
Sơ đồ 1.2: Quy trình nghiệp vụ thanh toán L/C	7
Sơ đồ 2.1: Cơ cấu tổ chức của ngân hàng Đông Á – chi nhánh Hà Nội	24

Trần Thị Tân

Lớp TTQTÀ-K11

BẢNG KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên văn
DN	Doanh nghiệp
ICC	Phòng thương mại quốc tế (International Chamber of Commerce)
L/C	Thư tín dụng (Letter of Credit)
NH	Ngân hàng
NHCK	Ngân hàng chiết khấu
NHdCĐ	Ngân hàng được chỉ định
NHNN	Ngân hàng Nhà Nước
NHNo&PTNT	Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NHPH	Ngân hàng phát hành
NHTB	Ngân hàng thông báo
NHTM	Ngân hàng thương mại
NHXM	Ngân hàng xác nhận
NK	Nhập khẩu
TDCT	Tín dụng chứng từ
TTQT	Thanh toán quốc tế
UCP	Quy tắc thực hành tín dụng chứng từ (The Uniform Custom and Practice for Documentary Credits)
WTO	Tổ chức thương mại thế giới (World Trade Organization)
XK	Xuất khẩu
XNK	Xuất nhập khẩu

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

LỜI MỞ ĐẦU

1. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI

Gia nhập thành công vào Tổ chức thương mại thế giới – WTO, Việt Nam đang đứng trước nhiều thách thức cũng như cơ hội to lớn. Điều có thể dễ dàng nhận thấy sau khi gia nhập WTO là sự phát triển ngày càng rộng rãi của loại hình ngân hàng nói chung và các hình thức Thanh toán quốc tế nói riêng tại các Ngân hàng.

Hoạt động thanh toán quốc tế là cầu nối giữa người sản xuất và người tiêu dùng thông qua việc chi trả trong hoạt động trao đổi quốc tế. Hoạt động này khép lại một chu trình mua bán hàng hóa, dịch vụ, giúp cho hoạt động sản xuất kinh doanh được trôi chảy, giúp cho hoạt động xuất nhập khẩu được dễ dàng và giúp cho nền kinh tế thu về ngoại tệ.

Các ngân hàng Việt Nam hiện nay đang sử dụng các phương thức thanh toán quốc tế như: Chuyển tiền, thanh toán Nhờ thu, Tín dụng chứng từ... Trong điều kiện sự tín nhiệm của các doanh nghiệp xuất nhập khẩu Việt Nam đối với các doanh nghiệp nước ngoài còn hạn chế nên phương thức thanh toán Tín dụng chứng từ đang được áp dụng một cách rộng rãi và thông dụng nhất vì những tính năng và ưu việt của nó. Trong khi các phương thức Thanh toán quốc tế khác có sự mâu thuẫn về quyền lợi giữa người xuất khẩu và người nhập khẩu thì phương thức Tín dụng chứng từ đã giải quyết được những mâu thuẫn này, đồng thời dung hòa được quyền lợi của mỗi bên. Đối với nhà xuất khẩu được NHPH (không phải nhà nhập khẩu) bảo đảm thanh toán chắc chắn nếu xuất trình được bộ chứng từ xuất khẩu phù hợp, hạn chế rủi ro trong việc thu tiền. Đối với nhà nhập khẩu được NHPH bảo đảm không phải trả tiền chừng nào chưa nhận được bộ chứng từ nhập khẩu phù hợp. Ngoài ra đối với bản thân các ngân hàng còn giúp ngân hàng nâng cao vị thế, đa dạng các nghiệp vụ, tăng thu nhập cho ngân hàng. Vì thế tuy so với các phương thức khác còn mang một

Trần Thị Tân

Lớp TTQT4-K11

số nhược điểm như thời gian thanh toán dài hơn (so với phương thức chuyển tiền), chi phí giao dịch lớn hơn (so với phương thức nhờ thu) nhưng phương thức TDCT hiện nay vẫn chiếm tỷ trọng lớn nhất, hơn 70% tỷ trọng các phương thức thanh toán phục vụ xuất nhập khẩu tại Việt Nam. Vì thế vấn đề đặt ra đối với NHTM Việt Nam hiện nay chính là phải cải tiến và đổi mới các hoạt động của mình nhằm nâng cao chất lượng phương thức thanh toán TDCT để phù hợp với nhu cầu thực tiễn.

Trong quá trình nghiên cứu với những hiểu biết của mình, mong muốn đưa ra những giải pháp hữu hiệu nhằm nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ XNK. Chính vì vậy em đã chọn đề tài: **“Giải pháp nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại ngân hàng thương mại Việt Nam”** làm đề tài khóa luận.

2. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU.

Thứ nhất, luận giải những vấn đề lý luận về nâng cao chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK, đi sâu nghiên cứu nội dung đánh giá chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ XNK.

Thứ hai, đánh giá thực trạng chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK tại NHTM Việt Nam.

Thứ ba, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ xuất nhập khẩu tại NHTM Việt Nam.

3. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU

Đối tượng nghiên cứu: khóa luận tập trung nghiên cứu một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng phương thức thanh toán TDCT phục vụ XNK.

Phạm vi nghiên cứu: Hoạt động thanh toán TDCT tại ngân hàng TMCP
Đông Á - Chi nhánh Hà Nội từ năm 2009 đến 2011 là chủ yếu, ngoài ra có

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11

tham khảo hoạt động thanh toán TDCT của Sở giao dịch NHNo&PTNT Việt Nam và ngân hàng Kỹ Thương Việt Nam từ năm 2009 đến 2011 để làm nổi bật vấn đề.

4. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Khoá luận đã sử dụng những phương pháp nghiên cứu khoa học cơ bản là: phương pháp duy vật biện chứng, phương pháp duy vật lịch sử, phương pháp phân tích, đánh giá, thống kê, tổng hợp, so sánh, đồng thời sử dụng các bảng biểu thống kê các số liệu thu nhập được trong ba năm (2009-2011) để minh họa, chứng minh và rút ra kết luận.

5. KẾT CẤU KHÓA LUẬN

Ngoài phần mở đầu, danh mục bảng biểu, kết luận và tài liệu tham khảo, khóa luận gồm 3 chương:

Chương 1: Lý luận chung về nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại NHTM.

Chương 2: Thực trạng chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại NHTM Việt Nam.

Chương 3: Giải pháp nâng cao chất lượng phương thức thanh toán tín dụng chứng từ phục vụ xuất nhập khẩu tại NHTM Việt Nam.

Trần Thị Tân

Lớp TTQTA-K11